A°. 1825. GEPRIVILEGEERDE N°. (90.)

SURINAAMSCHE COURANT.

Voor DONDERDAG den 10e. November 1825.

PARAMARIBO.

Notificatie.

Van wege Heeren Raden Houtvesters en Kommissarissen van 's Lands *Gemeene Weide*, wordt by dese bekend gemaakt, dat de gewoonlyke Generale Schouwing, zoo over de Sommeldyks- en andere Kreeken, met derselver Trensen en Waterleidingen door *Paramaribo* loopende, en onder hetselve district behoorende, als mede over Publieke wegen, Straten, Schoeijingen aan de *Waterkant*, Keukens &c. als nu zal plaats hebben op Donderdag den 1ste December eerstkomende.

Wordende mitsdien alle Ingesetenen gewaarschouwd, om voor de expiratie van den voorschreevenen tyd, de Kreeken voor hun facit loopende, behoorlyk schoon te maken, optehaken en uittedelven; de Eigenaren der Huizen of Gronden aan de *Sommeldyks Kreek* gelegen, te zorgen, dat de uitgedolwene en van den kant afgestokene aarde, ten minsten op den afstand van eene halve Ketting over van de Kreek worde gebragt; En op dat alles in behoorlyke orde en ter gelyker tyd geschiede, zoo wordt een ieder gelast een op de eerste requisitie van den lands Directeur, voor zoo verre zyn facit aan de *Sommeldyks-Kreek* aangaat, te leveren zoo veel goede Delvers en werkbare Slaven, als by tot dat einde zal komen te requireren, als zynde speciaallyk belast met het toezigt over dit werk.—

Voorts zy een ieder gewaarschouwd de Straat voor zyn Huis of Huizen, ter breedte van vyfien voeten van de Huizen afterekenen te doen schoonmaken, en met Schuipen te laten beleggen, het vuilnis te doen wegdragen, en de Schoeijingen aan de *Waterkant* aan te vullen en in behoorlyke orde te laten brengen; alles op pene van by nalatigheid voor de eerste keer te verbeuren eene boete van *Vif en Twintig Guldens*, by de herschouwing welke veertien dagen daarna zal plaats vinden, *Vyftig Guldens*, en als dan daarnaa nog niet voldaan zynde, zal het gebrekkige voor rekening van de nalatigen worden in orde gebragt.

Paramaribo den 7e. November 1825.

De Secretaris van het Kollegie voornoemd

DE MEINERTZHAGEN.

BUITENLANDSCH NIEUWS.

Getrokken uit de Hollandsche Couranten van July 1825.

FRANKRYK.

PARYS *den* 19 *July*. De spaansche gezant heeft dezer dagen een byzonder gehoor gehad by den Koning en Hoogstdenzelven eenen brief van synen souverein overhandigd.— Daarna heeft Z. M. in eene raadsvergadering der ministers gepresideerd, welke drie uren heeft geduurd, en by welken de *Dauphin* tegenwoordig is geweest. — De ontvangst van de amortisaine kas tot den 30 Juny l.l. bedraagt ruim 607 millioenen, waarvoor successivelyk zyn aangekocht 37,679,972 fr.

renten van 5 ten honderd, benevens 76,163 renten van 3 ten honderd, welke laatste, ingevolge de wet, zyn vernietigd.— Het bedrag van het saldo der consignatie en depotkassen bedraagt ruim 65 millioenen.

— Volgens een onzer dagbladen heeft een pastoor ten platten lande, in het departement Loir et Cher, arrondissement Blois, den 12den ll. ingevolge het bisschoppelyk bevel, van de predikstoel voorgelezen het mandament, waarby gebeden en dankzeggingen bevolen worden, ter zake van de plegtige kroonitg des Konings, doch zich tevens verstout te verklaren: „dat, daar Koning *Karel* X en zyn voorganger *Lodewyk* XVIII, het constitutioneel charter handhavende, eene daad hebben verrigt tegen den godsdienst, en uitsdien niet als Kristenen kunnen worden aangemerkt, men niet voor hun behoort te bidden, enz;"— en daar nog by te voegen: „Dat de geen, welke dit myn gevoelen aankleeft, opsta."— Genoemd dagblad verzekert verder, dat twee derden der aanwezigen wezenlyk zyn opgestaan, doch dat de Adjunct-Maire, mede ter kerke tegenwoordig, den priester het straf waardige van zyn gedrag onder 't oog heeft gebragt, van een en ander proces verbaal heeft opgemaakt, en het zelve aan den Procureur des Konings heeft doen overhandigen;— doch dat deze zich heeft bepaald met hetzelve aan den Bisschop mede te deelen, en dat de Prelaat den Priester voor eerst in de uitoefening zyner functien heeft geschorst.

Het gebeurde wordt niet door de ministeriele bladen tegengesproken, en baart by alle de partyen geen gering opzien. Wat van de zaak is, zal nader blyken, doch van het oogenblik, dat 's Konings regering zich van een geestelyke, als de heer *de la Mennais*, straffeloos heeft laten hoonen, en heeft getoond denzelven niet te durven te regtstellen, is het niet te verwonderen, dat er hier en daar yveraars opstaan, die er eene eer in stellen het nog hoger te maken.

— De heer *Casimir Perrier* heeft zich om familie aangelegenheden, naar Grenoble begeven, en is aldaar door de liberale lieden, welke de party der linkerzyde zyn toegedaan, plegtstatig ontvangen. Veertig jonge lieden te paard, en rytuigen en wel 5000 voetgangers hebben hem ingehaald en verwelkomd. Men heeft hem serenades gegeven en de huizen in den omtrek van zyne woning geïllumineerd.— De heer *Perrier* heeft van zyne zyde 1000 franken voor het gasthuis, en aan elken pastoor der vier parochien 500 fr. en eene gelyke som aan het consistorie der protestanten, ten behoeve armen, geschonken.

— Het zuiden des Ryks wordt door eene geweldige droogte geteisterd, en volgens geruchten zoude de pest in de Levant op eene hevige wyze woeden. Een schip, van Alexandrië te Marseille binnengekomen, heeft een matroos aan boord, die door de pest is aangetast.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den* 16 *july*. Zoo wel uit Colombia, als uit Buenos-Ayres komt men de tyding, dat de generaal *Olaneta*, die, wel is waar, door de tegenwerking, de voornaamste oorzaak geweest van den val van 't spaansch gezag in Peru, doch die niettemin nog een kern zoude hebben kunnen uitmaken, welke zich de spaanschgezinden allermaal konden scharen, door de bysondere pendenten is geslagen. De bysonderheden verschillen eenigzins, zoo dat het 'er voor zoude kunnen houden, dat *Olaneta*, na in Maart door de generaal *Sucre* te zyn verslagen, in het begin van April, niet verre van Potosi, door de hem vervolgende troepen is achterhaald en andermaal geslagen. Men voegt er by, dat hy in dit gevecht zoude zyn gesneuveld. De berigten, omtrent deze laatste gebeurtenis uit Buenos-Ayres ontvangen, zyn zoo omstandig, dat men kwalyk aan de echtheid derzelve kan twyfelen, en misschien de bevryding van Peru van het spaansch gezag niet als voldongen aanmerken

— Volgens byzondere berigten uit Cadix zyn er eenige oneenigheden ontstaan tusschen den commandant van het engelsch oorlogs-vaartuig *Active*, en dien van het fransche wachtschip. De laatste heeft den eersten willen beletten, binnen te loopen, alvorens by den quarantaine-tyd te Mahon had uitgelegd; de britsche kapitein heeft echter aangemerkt, dat hy, in eene spaansche haven binnen komende, alleen de spaansche overheid meende te moeten eerbiedigen, en zich daarnaar zoude houden; en dit heeft de gezegde overheid zoo zeer gestreeld, dat zy den Engelschman dadelyk *practica* heeft verleend. Daarna is de engelsche paket binnen gekomen, en heeft de *Active* dezelve terstond eene sloep aan boord gezonden, om haar in geval van nood van nut te weezen. Zulks is door het fransche wachtschip hoog opgenomen en heeft aanleiding gegeven tot een scherpen brief, welke niet minder scherp is beantwoord, zoodanig, dat de Franschman ten laatste moet hebben verklaard, dat hy in 't vervolg zyn gezag nadrukkelyk zoude doen gelden. — De ministerieelen vleyen zich, dat het fransche gouvernement op een en ander order zal stellen, ten einde onaangenaamheden te verhoeden.

Den 20 july. Men verneemt uit Bogota dat in Lima eene poging is aangewend geworden, om *Bolivar* van kant te maken, doch dat men in stede van hem, zynen secretaris heeft getroffen; — dat daarop een Neger, verdacht van deze misdaad te hebben geploegd, is gevat, en dat deze verscheidene voorname personen zouden hebben genoemd, als de gene, welke hem daartoe zouden hebben aangezet, en wel door toedoen van den spaanschen generaal *Rodil*, die steeds weigert de kasteelen van Callao aan de Independenten intenuimen.

Tusschen Columbia en de Vereedigde Staten van Noord-America is dezer dagen een tractaat van vriendschap en wederkeerigen handel gesloten. Het komt veelal overeen met dat, 't welk Groot Brittannie met Columbia heeft aangegaan, doch behelst nog daarenboven de wederzydsche erkenning van den regel: *vry schip, vry goed.*

In Chili staat het met de gelmiddelen niet gunstig. Het bedrag der britsche geldleening is gebruikt, zonder dat 'er van hetzelve iets ten algemeenen nutte is gedaan; de tolregten leveren bynaniets op, en om in de eerste behoeften te kunnen voorzien, heeft men eene gedwongene geldheffing uitgeschreven van 400,000 dollars.

In Noord Amerika worden twee zeetygers voor Mexico gebouwd.

— Men meldt uit Quebec, dat men een tweede viermast houtschip te water heeft willen laten loopen, maar dat, het vet door de hevige wryving verteerd zynde, hetzelve halfwege de helling is blyven staan.

— De thermometer is hier ter stede op 86° en hooger waargenomen. Men verneemt uit Noord America, dat de hitte aldaar in Juny zeer drukkend is geweest, en dat de thermometer den 11 Juny te Philadelphia in de schaduw op 99° is gezien; dat deze buiten gewone warmte onderscheidene ziekten heeft te weeg gebragt.

ADVERTISSEMENTEN.

N. L. BRAAM Eerste Exploicteur dezer Kolonie, zal op Vrydag den 18 November 1825, ter Kastelenye van het Hof van *Civile Justitie* by Executie verkoopen:

Diverse verbant Hout en Planken, aankomende SAML. FERNANDES en M. H. NAHAR.

Een Neger genaamd JAN, aankomende D. E. PEREYRA.

Paramaribo den 9 November 1825.

De Eerste Exploicteur der Kolonie *Suriname* zal op den 25 dezer ter Kastelenye van 't Hof van *Civile Justitie* ten overstaan van de Wel Edele Gestrenge Heeren gecommitteerde

Raden uit welgemelde Hove by Executie verkoopen.

Een zesde in de Suiker Plantagie *de Alida*, gelegen aan de rivier *Cottica*, bekend in de divisie onder La. D. No. 7, tusschen de Plantagien *Carelsburg* en *Langmoedigheid*.

Een zesde gedeelte in de Koffy Plantagie *Carelsburg*, gelegen aan de rivier *Cottica*, tusschen de gronden van de Plantagie *de Alida* en *Nacaraïbo*, aankomende M. J. JULIAANS Wed. J. A. SWAAN, welke voor een derde is Erfgename van wylen de Wed. J. MÖLLER geb. KONINGSHOFF.

Paramaribo den 9 *November* 1825.

N. L. BRAAM.
Eerste Exploicteur.

AAN DE WEESKAMER DER PORTUGEESCHE ISRAëLITISCHE Gemeente dezer Kolonie, zyn gedevolveerd, de Boedels wylen MOSES HOEB BRANDON, ABM. NUNES MONSANTO, zig genoemd hebbende MONSANTO FILS, ESTER Wed. ABM. NUNES MONSANTO geborè LEDESMA, voor de helft, en BENJAMIN ROBLES DE MEDINA, de twee laatsten gevonden in den Boedel van MONSANTO FILS.

En worden alle die geenen welke pretentien ten laste van voorm. Boedels mogten hebben aangemaand om daarvan opgaave ter *Weeskamer* te doen, en die aan dezelven verschuldigt zyn, betaling te præsteeren.

Paramaribo den 7 *November* 1825.

MOSES DASILVA SOLIS.
Gezw. Klerk.

Morgen voordemiddag zullen JOëL GOMPERTS en ZOON op Vendue verkoopen, Provisien, Stukgoederen, een waane Corjaal en 3 | m. Bolletrie Cingels.

Wissels op Amsterdam, op drie maanden na zigt, tot het bedrag van *Twintig Duizend Gulden* Ned. Kourt., te bekomen by den ondergeteekende;— Verzegelde aanboden zullen te zynen Kantore worden aangenomen tot heden ochtend te tien uren.

Paramaribo den 10 *November* 1825.

SALOMON DE LA PARRA p. en qq.

Voor eenige tyd geleden heeft zich geabsenteerd de Neger Jongen JOHANNES, gemerkt op zyn regter Arm I. H. F., die dezelve opvangt zal het gewoonlyk Vanggeld genieten by de Ondergeteekende,

J. H. FRANCKE.

*** In de Bibliotheek van M. M. BROMET, is een vermeerdering van fraaije Boeken, waarvan een geschreve lyst aldaar ter visie legt, dewelke eerstdags met eene aantal nieuwe uit den Vaderlande wachtende, by een *derde* Supplement in druk verschynen zal. Recommanderende dezelve aan de begunstigers en verdere ingezetene.

Den 1 *November* 1825.

MORTIER verlaat voor een korten tyd deeze Kolonie.

Paramarilo den 22. *November* 1825.

*** Ter dezer Drukkery is te bekomen, Wissels voor Uitgaande Regten en Ordinaire dito in blanco.

GODSDIENST BY DE HERVORMDEN

over de maand November 1825.

Zondag den 20 *voormiddag* ½9 uur.
door DS. H. UDEN MASMAN.

Gedrukt ter Geprivilegeerde Gouvernements Drukkery van de Erven J. BRINK.